

Any IV

16 Febrer de 1902

Núm. 147

Veu de Tortosa

Setmanari Regionaliste

VERGONYA ETERNA A AQUELLS QUE DESPRECIANT SON IDIOMA ALABAN LO DELS ALTRES». —Dante.

**Als Regidors
Mallorquins**
Honorable senyors estimats companys:

A vosaltres dignissims successors d'aquell noble estol d'homes valents que despreciant les ones bramolèques de la mar arribaren a Mallorca l'any 1229; a vosaltres insignes descendents d'aquells heroychs cavallers que manats pel magnànim Jaume I plantaren nostra senyera en Santa Ponsa y Porrasa, fent mossegar la pols de vostres illes als ferostichs serrahins; a vosaltres valents mantenedors d'aqueixes illes daurades ahont lo geni del filosof, del hystoriayre, del artiste, del guerrer, del trovador ha omplenat sempre de gloria y de perfums los plans y serralades d'aqueix hermos tresser, per la prehua da de nostra antiga nacionalitat. A vosaltres, aymants entussiastes fills de Mallorca, a qui endressem aquestes ratlles: Salut.

Si salut y honor als que no volen expressarlos en altra llengua que n'la que brolla del cor, que naix ab la vida y mort ab ella, per que es la vida mateixa, que prové de lluny, de nostra infantesa, d'aquesta tendra edat en que l'cor no te taca de cap mena,

L'home mes indiferent, lo cor mes gelat ha de concentrar en vosaltres la seva atenció y aplaudir los vostres actes ab entussiasme delirant.... ¡Un Ministre... un Gobernador civil!... qué saben ells de tot això?

Si aquests sapiguessin lo que es aymar a la patria; si sapiguessin que tota regió si té traves no resisteix lligans, per que la vida dels pobles se deu a la tradició y a la història y aquestes estan mantingudas per les costums y la llengua... a les hores tindrien un xich de seny y al no volquer ofegar los sentiments purissims d'un poble que's reviscola, recordarien les desditxes de la patria y ab elles la gran catàstrofe colonial, en la quina moriren afectes y il·lusions que no's revifarán mai mes perque... ja ho diuen los llibres sagrats: *Reyne dividit destruit serà!*... Perduda la fe en aquest sistema

desacreditat que té d'estrany que el poble verge d'infamies y vilipendis camine recte pel camí de la regeneració moral y social? Això es essent separatista, això es essent dolent. Tingan mes calma els taifes de la política y pensen en la honradeza de qui, abans d'enderrocarse en les tenebres d'una nació que s'enfona, torna els muls endarrera y busca conhort y dalit en la història de sos pares, los quins arribaren a un grau de cultura, prosperitat y civilisació que prouvoldriam ara en aquesta època de llibertinatge, ahont l'exemple d'una inveritable llibertat social, política y religiosa no apareix per cap banda.

Tingan això en compte aqueixos oligarcas centralistes, aqueixos homes corromputs, que, sadollats de la més verinosa raneunia, res fan pera impedir que vingan s'al les regions Hadres de fora; res pera evitar que prosperin aqueixa mena de sagrantanes polítiques que pér desgracia tan a les amples cohejen per tot arreu, en detriment d'aqueix còdich d'aqueixes lleyes y d'aqueixes institucions que poch se respecten avuy dia.

Millor que nosaltres, distingits fills de Mallorca, sabeu les relacions que sostenen molts governadors d'algunes províncies ab lo caciquisme, els jugadors y la golferia, y qui sap si millor que nosaltres, també, coneixeu a quina altura s' troba la moralitat política en tota la província balear. Nosaltres la ignorém, pero tenim dret a pensar que les mateixes causes del despoticisme gubernamental produueixen los mateixos efectes, tan en lo cap com en la cúa.

Casa del poble aqueixá hermosa llengua que n' temps benavirat rebé el sagell de gloria al usarla insignes compatriots vostres entre ls que tant sobressurt l'inmortat filosof, lo pensador profond lo tantes voltes insigne Beato Raymond Lull.

Francesch Mestre y Noé.
Tortosa, Febrer 1902.

l' Iglesia de Cristo sempre triomfanta!

Damunt les oles negrènques.
Una barqueta vegi.
Que lleugera reliscava
Sobre l'mar entre dufins.
Coronava lo pal mestre
Una creu d'or ab safirs;
Ses blanques veles semblavan
Les ales dels serafins.
Remers sapats la moyian
De Tramontana a Garbi,
De Garbi a riques còstes.
Hont floría l'Paradís.
Y èlla bogava rumbosa,
Triomfanta mar endins,
Tallant valenta l'escuma
Que la volia engolir.
Esculls a drèta y a esquerra,
Tempestes fins a desdi,
Trons y llamps y pedra seca
Li quèyan de mitj a mitj.
Los monstres la perseguian,
L'acossavan llops marins;
Y èlla sempre rumbejanta
Entre ls monstres y perills
Bogava, volava ayrosa
Com la gavina gentil.

¡Ditxosa Barqueta blanca!
Tot encisat li digui,
¡Ditxos del qui t'guarda y mèna!
¡Ditxos del qui pòrtas dins!
Quan de sopte, d'entre ls núvols
M'apareix un serafí
Que mirantme, y la nau bella
Senyalant ab lo seu dit,
Me digué: "Vèus èixa bárca
Que rumbèja mar endins,
Que triomfa de tempestes,
D'esculls, monstres y perills,
Es lo Baixell de Sant Pere,
L'Iglésia de Jesucrist.
Los monstres que fòllets udolan
Pera ferla mil bòcins,
Son les nègres heretjies;
Los esculls, sos enemichs;

, Les tempestes, son los cismas
Que l'han volguda engolir.
Trons y llamps, son les calumnies
Que li plòhuen dia y nit,
Y ls reys que la perseguixen
Los famèlichs llops marins
La vèus com sura gloriosa?

"La vèus com vola gentil?
D'onchis aixís viura triomfanta
No dèu sigles, sino mils.
Surrà a despit dels homes,
Del infèrn y sos capdills
Sigles y sigles gloriosa,
Mentre regni Jesucrist.
Ditxos del qui a n' Ella bogu!
Felis del qui mòri a dins!
Puig li esperan jorns de glòria
Llors y palmes sense fi.
Digue y revolant jolivòl
S'adressà cap al Empir.
Y la Barqueta volava,
Volava pel mar endins.
Com la reyna de les ones,
Com qui vola al Paradís.
Oh Iglesia santa de Cristo!
Qui t'feu florir!
Guerrà fèrmal que encare
Te restan nou enemichs,
Que la fogarada latian
Del infèrn: javant! delit!
Los vencerás via foral
Què ab Tu llyuta Jesucrist.
Guillelm.

Tortosa y Febrer de 1902.

La pols de las escolas

La pols de las escolas bacteriològicament considerada és rica en gèrmens. No tant com la de la superficie de la vía pública, però te bastant de ella, encar que no 'ls ofereixen medi excelent per sa conservació y multiplicació, degut a ésser menys abundant la substància orgànica, si bé hi ha certa compensació per la falta de sol.

Originan principalment aquesta pols los detritus que hi deixan los xiquets ab los peus, ab los vestits y ab l'excreta procedents del carrer, de les cases y de són cós y també la pols mateixa de l'exterior produïda d'inmundícias dessecades que per medi del vent ó del continuu moviment se aixeca, infesta y penetra en l'interior per les portes y finestres. Pogueren-hi també afegir la mateixa influència de part de les persones grans que hi tenen cabu-

da, majorment si l' local serveix per classe d' adults.

Com la pols dels carrers que mou l' alé lleugera de l' ayre conté un nombre de microbis que varia entre noucents mil y cent sexanta mil·lons per gram, pot comprendres l' importància que tots los higienistes concedeixen a l' assumptu de referencia.

Aquesta pols, donchs, pot contenir y conté moltes vegadas un nombre inmens de gèrmens no patògens y també *Schizomycetes* infecciosos bolets que no difereixen de las algas inferiors (*Croococcaceas* y *Oscillariaceas*) com l'*Achorion Schenkeli* de Remak agent especificich de la tinya pelada y l'*Trichophyton tonsurans* de Malstem, de l' altra; la bacteria *Coli* comuna de la diarrea estiuena de l' infantessa, lo *diplococcus oval* de la neumonia fibrinosa y de la meningitis cerebro espinal dels infants; l'*estreptococcus pyogenes* de l' erisipela fubre puerperal, septicemia traumàtica, eixidura malingna y de l' angina escarlatinosa; l'*estaphylococcus aureus* de las forunculosis y eixiduras de la pell y l'*citreus* y *flavus* de Fränkel de l' inflamació aftosa de la boca; lo bacil·lo de Koch ó de la tuberculosi, lo d' Eberth ó del tifus, lo de Klebs-Löffler ó de la difteria, lo de Nicolaier ó de las barrates y del tétano, y l' de Winter y Lesage ó del cólera, de l' infantessa; l' espiril·lo d' Obermeyer del tifus recurrent; y la *cryptogam*, *Ullaria candida* de Bonorden (*Torulaceas*) causant de las boquitzes.

Abans se tenia molt en compte que la dessecació y la llum del sol afavoria l' acció bactericida, però recentas investigacions apoyadas en taules demostratives dels resultats obtinguts, adveran terminantment tot lo contrari, col·legintse autorizadament dues conclusions que son: primera, que tant la llum directa del sol com la difusa, aquesta en menys grau, exerceixen una acció bactericida enèrgica sobre l' contingut micròbich de la pols segona, en la pols regada y exposada a la llum directa ó difusa del sol s' hi manifesta sempre una disminució del contingut bactericida major que lo que s' observa en la pols seca.

Estrany semblarà lo esmentat, pero és la veritat encara que aparentment s' oposi al principi general de que ls micro-organismes vegetals com a bolets que son se desrottlan mellor en l' humitat. Aixó té una explicació molt plausible, y es que l' humitat no fa en aquest cas més que afavorir lo pas de l' esporo qual resistència és molt fortia, a la forma vegetativa corresponent, facilitant així sa destrucció per l' acció de la llum del sol.

De tot lo dit resulta licit aconsellar, que per evitar la contaminació per medi de la pols de las escòlas, es de absoluta necessitat que tots los dies s' escombrin regant abans y després lo paviment, com podrà solsament regarse a primeras horas de la tarda y al capves-

pre; això com a mida de profilaxis higiènica perque ademés de evitar que s' als la pols y s' escampi per l' ayre, ajuda a la destrucció dels gèrmens que pugui contenir.

Semblant afirmació per son gran interès mereix que s' hi fixin los mestres y las juntas locals de sanitat y d' instrucció pública, y farán bé en concedirli tota la valua higiènica que enclou ab relació a la pràctica de netedat que per tants motius reclaman las escolas.

Sanejar las escolas públicas és mellorar la rassa humana y preparar al pays generacions válidas y útils, y ja que a casa nostra ls edificis pera escolas no reuneixen cap condició higiènica, és de més necessitat que ls mestres y ls deixebles se familiarisin ab las nocions relatives a l' higiene y a la desinfecció de las mateixas, com se fa en altras parts de més cultura y de més ciutat.

Agustí M. Gibert.

Tarragona, Febrer 1902.

LO FRET EN LOS GARROFERS

En virtut de la gran nevada que la setmana passada caigué sobre nostra vila y sa comarca, los propietaris de garroferars han estat en continua alarma, y ab rahó, puig sapigut es qu' un fret excessiu arriba a matar lo garrofer. Segons sembla aquest perill, per ara, ha passat, no ayant sofert los garrofers altres danys que l' asqueixada de brancas produhida pel pés de la neu acumulada a sobre.

Respecte a la mort dels garrofers produhida pel fret, ens ateném a lo que sobre l' particular diu nos tre inolvidable amich y company que fou de redacció En Joaquim Bassa, autoritat indiscutible en la materia, en sa celebrada obra *El Algarrobo*, ocupantse del fret com enemic del garrofer, això es, que aquest pera sucumbir es necessari que sufreixi una temperatura de cinch graus baix zero, temperatura que no hem tingut de bon tros tan baixa; pero que hi há, no obstant, en certs cassos, especials condicions que poden influir en que una temperatura que no arribará a la que s' ha dit ocasioni també perjudicis considerables al arbre, sino ocasionant sa mort, fent perdre la cullita y destruint las parts foliaceas mes tendras: tal succeix quan la gelada es molt duradera ó quan lo desglás se produheix d' una manera molt ràpida: allavoras, al passar la part gelada sens prévia preparació per medi de temperaturas intermitjas, del estat sólit determinat per la gelada, al estat líquit produhit pel desglás, vé a succeir lo que a un membre del cos humà pres del fret, congelat, al exposarlo a una forta acció de calor sens haver procurat anticipadament determinar reaccions graduals que li permitin després resistir y utilzar degudament aquella altra elevada temperatura:

en lo cas del membre gelat la determinació de la cangrena seria la consecuencia del cambi brusch de la temperatura; en lo garrofer la perduta de las parts en las que s' hagi produxit aquella baixa termométrica sense prévia graduació de temperaturas intermitjas. Per consegüent, si bé en general son de temperatura pera l' garrofer totas las geladas, no son més aquellas preduïdes en nit caimosas, ab cel rás, seré, y en las que després al surtit lo sol, acalenta molt; lo que s' facil de succeir si la atmósfera conté abundant humitat, ja qu' ella contribueix a aumentar la forsa calorifera dels raigs solars. De manera que bé pot assegurar-se qu' un garrofer resistirá, fins a cert punt, tant més una temperatura de cinch graus baix cero, quant més suau y gradualment s' hagi efectuat lo desglás: això es convenient que a una nit freda succeixca un dia ab cel enboyrat, y si faaire una mica fort millor.

Se comprén perfectament qu' una baixa temperatura obri en un sentit tan perjudicial pera l' garrofer, si s' te'n compta que s' dit arbre lo moviment de circulació no cessa mai del tot, conservantla sava fins en la estació freda.

Lo modo de manifestarse els funests efectes de la gelada en un garrofer consisteix en presentar las fullas, al exterior del arbre, la cara interna, això en los primers moments després d' haver sofert la gelada. Després, passat algun temps, aquellas mateixas fullas s' assecan y finalment cahuen, quedant completamente sense ellas los brots. A aquests, per sa part, se'ls hi clivella la pell deixant veure la part llenyosa de la branca gelada, quina, al poch temps, queda completamente seca. Aquests mateixos caracters que representan las petitas brancas que han sofert per efecte de la baixa temperatura, se veuen també, si han sofert per la mateixa causa, en las branques grossas y en la mateixa soca.

Referent a prevenir los efectes del fret en los garrofers, solament pot intentarse, sens que l' èxit sia segur, ni molt menys, lo limitar dits efectes per medi del tall, fins a la part sana, de las branques geladas, practicant la operació dintre dels tres ó quatre dias després d' haverse aquella produxit, y cubrint los talls cuidadosament ad pasta d' empeltar, ó simplement ab argila ó fanch pera evitar los efectes d' una nova glassada en los teixits vius del arbre. D' aquesta manera hem vist varias vegadas donar bons resultats en garrofers que havian sofert de las geladas, pero sempre fent los talls per sota de l' última clivella surtida per efecte del fret, ja fos en las branques ó en la soca. Per de prompte té a questa pràctica una condició que la fa recomanable: la de que no pot ser perjudicial; ja que com la part de la soca ó de branques que se cliven també tindrian de tallarse després per haver quedat sech, vé

guanyantse en las probabilitats de que, gracias a tal operació, puga salvarse l' arbre.

Hem dit al comensar que la temperatura de cinch graus era mortal pera l' garrofer, y així es en efecte. Pero, vol dir això que l' propietari de garrofers puga estar completamente tranquil mirant lo termómetro, mentres la columna de mercuri no arribi a aquella xifra? No, de cap manera; ja que condicions particulars d' edat del arbre, humitat, emplassament y situació del terreno poden fer de manera qu' una temperatura que no haurá passat dels quatre graus haja sigut fatal pera l' garrofer. Y així ve yém que quedan perjudicats per una gelada, garrofers jovens que s' hauran lliurat d' aquells efectes, a haver comptat alguns anys més d' edat. També succeix de vegadas que temperaturas qu' arriban apropiades dels cinch graus perjudicarián al arbre, si no fos lo vetitjol que dificulta la perniciosa acció del fret per medi del constant moviment que aquell imprimeix al arbre. Las condicions menos favorables al garrofer, es dir, las més aproposit pera que el fret lo perjudiqui, son aquelles en las que després d' haver plögut succeix una baixa temperatura ab temps calmós. En aquestas condicions s' han gelat garrofers no arribant a senyalar ni quatre graus lo termómetro. Las condicions d' emplassament y situació del terreno constitueixen moltes vegadas un serio perill pera l' garrofer ab relació als efectes del fret; ab la circumstancia agravant de que dit inconvenient no s' pot preveure, lo que equival a dir que fins que l' desastre s' ha realisat no s' entera un del perill.

Iguals, y fins pitjors danys, poden causar en los garrofers las neus, puig que ademés d' ésser molt natural en temps d' ellas en que s' produheix un notable descents en la temperatura, que ha d' ocasionar los mateixos efectes senyalats, avans, hi há l' inconvenient de que cayent en abundancia y carregant l' arbre ab un pés excessiu, se produeix la trencadissa de branques, que deixan mal parat a un arbre tan poch amant de sufrir lesions de cap classe.

Jai que no cap en lo possible reparar, sino a cap d' anys, los perjudicis que en los garrofers causan las baixas temperaturas, se pot, no obstant, tenir certs cuidados conduents a evitar dits danys; ó en sont defecte, a procurar que sian lo menors possibles.

Una de las precaucions que millor pot contribuir a evitar los efectes de las geladas en los garrofers, es lo no donar traballadas als garrofers durant los rigors del hivern, ja que estant lo terreno sens remoure no s' facilita l' acció del fret tant com si estés recientement remogut.

Igual precaució deurá observar-se respecte al desbrostament ó la poda del arbre, puig ab aquesta operació quedan al descubiert mol-

tas parts tendras per efecte dels tall s fets y presentant l' arbre, en sa virtut, un blanch més considera ble á la acció del fret.

Ab seguir las precaucions qu' hem apuntat, res s' hi pert; y en canbi, de no seguirlas, poden sobrevindre perjudicis de consideració.

(De *Lo Vendrellench*.)

El mallorquí al Ajuntament de Palma

Pels telegramas saben els nostres lectors que l' Governador de Palma, obeint á indicacions del ministre de la Governació, envia un ofici al Alcalde de aquella ciutat dientli que los regidors del Ajuntament no podian usar en las sessions la llengua mallorquina:

Aquest ofici, que no te cap fona ment legal, ni per tant hi hâ pera qué atendrel, fou legit en la sessió del dimars darrer.

Vegis com *La Almudaina*, do na compte dels incidents que accompanyaren á la seva lectura:

"El Secretario dio lectura á un oficio del señor Gobernador civil de la provincia, dirigido al señor Alcalde, en que le manifesta, que habiendo sabido por la prensa que en la pasada sesión uno de los señores concejales se expresó en mallorquin, se veía en el caso de advertirle que, siendo las sesiones de los Ayuntamientos actos esencial mente oficiales, no permitiese ha cer uso de otra lengua más que de la oficial.

El señor Villalonga (don Francisco), hablando en lenguaje mallorquin, protestó contra dicho oficio.

El señor Presidente le suplicó que hablase el castellano.

Le contestó el señor Villalonga (don Francisco), y en lenguaje mallorquin dijo que como no esperaba que el Gobernador tuviese el atrevimiento de inmiscuirse en tal asunto, no había venido preparado para combatir dicho oficio.

Sé que hay un informe de la Diputación Provincial referente á un caso parecido al presente y por lo mismo y con el fin de poder estudiar con más detención el asunto me re servó la palabra para la sesión próxima.

Se lamentó de que el señor Gobernador pretenda obligar á los señores concejales, que no saben expresarse en otra lengua más que en la suya propia, á que permanezcan mudos durante los cuatro años que formen parte del Ayuntamiento.

Las palabras del señor Villalonga fueron acogidas con grandes aplausos por el público.

Pidió la palabra el señor Villalonga (don Antonio), diciendo que habrá el castellano á pesar de costarle trabajo expresarse en un idioma extranjero.

Censuró la actitud del Goberna dor, añadiendo que á pesar de ello, si no hay una ley que prohiba á los concejales expresarse en lenguaje mallorquin, él continuará hablándolo, si así le conviene, á pesar de la disposición de la referida autoridad. (Aplausos en el público).

El señor Pau preguntó si la medida del señor Gobernador era general á todos los Ayuntamientos de la isla ó exclusivamente para el de Palma, pues según tiene entendido: la mayoría de los Ayuntamientos hablan siempre el mallorquin.

El señor Alcalde no supo contestarle.

Intervino también en la discusión el señor Martí, censurando que el Gobernador emplee al hablar del mallorquin, la palabra "dialecto", cuando la misma Real Academia tiene declarado que es un idioma de tanta importancia como los demás.

Censuró también el oficio del señor Gobernador, máxime cuando los Ayuntamientos de Barcelona y Valencia emplean en las sesiones públicas su idioma propio.

Terminó diciendo que tanto él como sus compañeros, emplearán el mallorquin ó el castellano según les convenga, mientras no exista una ley que les prohíba hacerlo.

A propuesta del señor Alcalde el Ayuntamiento acordó darse por enterado del oficio..

L' actitud digna dels regidors republicans autonomistas del Ajuntament de Palma ha fet fracassar la disposició governativa. Per això cal felicitats.

Mes aquesta actitud no tindrà tanta importància si no vingués acompañada com vé pels aplausos de la part mes sana del poble mallorqui, que s' va sentir cada dia mes fort dintre d' ell mateix y mes disitjós de restaurar sa personalitat propria.

La planxa del Gobernador civil de Palma haurá servit, per lo que serveixen totas las vexacions del centre, aixó es pera avivar l' amor á la terra y fer creixe y volar l' espirit regionalista.

Bienvingudes sigan.

CURIOSITATS

VEYTS Y NOUS

Maig! Es lo sisé mes del any civil pero li correspon lo tercer signe del zodiach que l' anomenan *Géminis* y comprén desde l' 22 de Maig fins al 23 de Juny. Se l simbolisa per dos noys bessons.

Los qui naxen en aquest període si son homens se distinguen per esser molt moderats, de bon humor y d' excellent tracte. Durant la joventut los agrada divertirse pero cuan se cansan son amants de la muller y de sa missaga.

Las donas á poca diferencia acostuman á tenir les matexas qualitats.

Secció Religiosa

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge, dia 16 Sant Onésim.—Dilluns, 17, Sant Policroni.—Dimarts, 18, Sant Simeó.—Dimecres, 19 Sant Mansuet.—Dijous, 20, Sant Sadot.—Divendres, 21. Sant Véru lo.—Dissapte, 22, La Catedra de Sant Pere en Antioquia.

NOTICIES

Mallorca y Catalunya

Seguint l' exemple de moltissims companys de tots els indrets de Catalunya, lo dillums transmitem el telegrama següent:

Francesch Vilallonga, regidor.—Palma de Mallorca.—LA VEU DE TORTOSA felicita al que usa oficialment la llengua materna pera expressar els mes estimats sentiments de sa pátria.

Viscan Mallorca, Catalunya y Valencia! El Director, Francesch Mestre Noé.

En contestació á n' aquest hem rebut del valent campió del catalanisme l' que segueix:

Francesch Mestre y Noé, Director LA VEU DE TORTOSA.—Agraheixo la vostra entusiasta felicitació y malgrat ordre arbitaria continuare parlant en llengua mallorquina.

Viscan Catalunya, Mallorca y Valencia!—Francesch Vilallonga.

Ab motiu del cambi d' imprempresa de nostre periódich, totes les reclamacions afectes á l' Administració de LA VEU DE TORTOSA, se dirigirán, en lo successiu, á la tipografia de D. Joseph L. Foguet y Sales Plaça del Hospital, nº 5.

Si degut á n' aquest cambi sofris alguna perturbació lo repartiment y distribució d' aquest setmanari, preguém a nostres abonats se servixin passar nota de la mes petita falta, ab la seguretat de que serà atesa momentaneament.

Aquesta mudanza, lluny d' afecatar la bona marxa seguida fins avuy, será motiu de noves reformes, tant en la part material com en la literaria y artística quin desenrotlllo estém ara estudiant.

Procedent de Santander y Madrid, ha arribat á n' aquesta ciutat nostre distinguit amich Iltre. señor don Diego de León, á qui desitjém bona estada entre nosaltres.

Lo dimecres caygué sobre nostra ciutat una pluja lleugera.

Nostre benvolgut amich l' Arquitecte don Joan Abril té en projecte

la publicació d' un plano de nostra ciutat, en el que s' detallen perfectament les barriades antigas y modernas de Tortosa.

Molt ens alegra aquesta determinació, puig realment feya prou falta lo plano de nostra ciutat.

Lo dimecres s' omplená de fidels la Catedral ab l' objecte de pendrer cendra.

Degut al desglás de les neus acumulades á Reinosa, l' Ebre ha sofert aquests dies una grossa creisada.

Segons noticies dintre de pochs dies tornarà á sortir lo periódich anunciador que baix lo titol de *La Gaceta Ibérica*, publicaba á nostra ciutat nostre amich don Obdulio Rodriguez y Gonzalez de los Rios.

Tenim la satisfacció de manifestar á nostres subscriptors que dintre d' alguns messos els hi regalarém un exemplar de la *Doctrina cristiana* escrita en dialecte tortosí. La edició s' farà ab lletres prou grosses, ab paper satinat y ab grabats alegòrichs.

Creyem que s' aixó un buyt que convé fer desapareixer, puig ja s' hora que ns dirigim á Deu en lo nostre llenguatje, en lo mateix qu' usém en la vida veritat, en la mateixa llengua qu' empleem al commemorar les nostres alegries, felicitats y penes.

Nostre distingit amich D. Manel Beguer y Benedicto, Oficial major de Telegrafos ha sigut ascendit per R. O. al empleo immediat.

Rebi nostre estimat amich la mes coral enhorabona de sos amichs de LA VEU DE TORTOSA.

Lo Sr. Dr. Just del Val ha pres possessió de la presidència de l' Audiencia d' aquesta província.

Després de traydora malaltia ha mort á nostra ciutat la Sra. doña Carme Resus, mare de nostres estimats amichs D. Facundo y D. Enrich Segarra.

Rebin aquests y demés familia la expressió de nostre pésam.—R. I. P.

Nostre estimat amich D. Francesch Maldonado ha sigut nombrat Actuari del Jutjat de 1.ª instància de Mataró.

Li enviém la enhorabona.

Pera satisfacció del propietari de la taberna de Carlos, situada á la vora del riu, darrera l' Banc de Tortosa, tenim lo gust en posar en coneixement del públich, que n' dit establecimiento de begudes se va trobar un bitlet de mil pessetes qu'avia perdut un dependent d' una casa de comers d' aquesta plassa, á la quina li fou entregat desseguida.

Tortosa. Imp. FOGUET, P. Hospital.

MORESO

Gran botiga de calsat
de totas classes

SABATES Y BOTINES D'IVERN

Confeció esmerada pera ls que tenen los peus delicats.

Casa fundada l' any 1866.

PREUS FIXOS

VENTES AL CONTAT.

PIASSA DE LA SEU Y ARCH DEL ROMEU

TORTOSA

Llibreria,

Comisions y
Representacions

DE

D. Obdulio Rodriguez

CARRÉ DE MONCADA, I

TORTOSA**LA CHERTOLINA****TURRÓ de CHERTA**

CHERTA (TARRAGONA)

Joseph Ricart

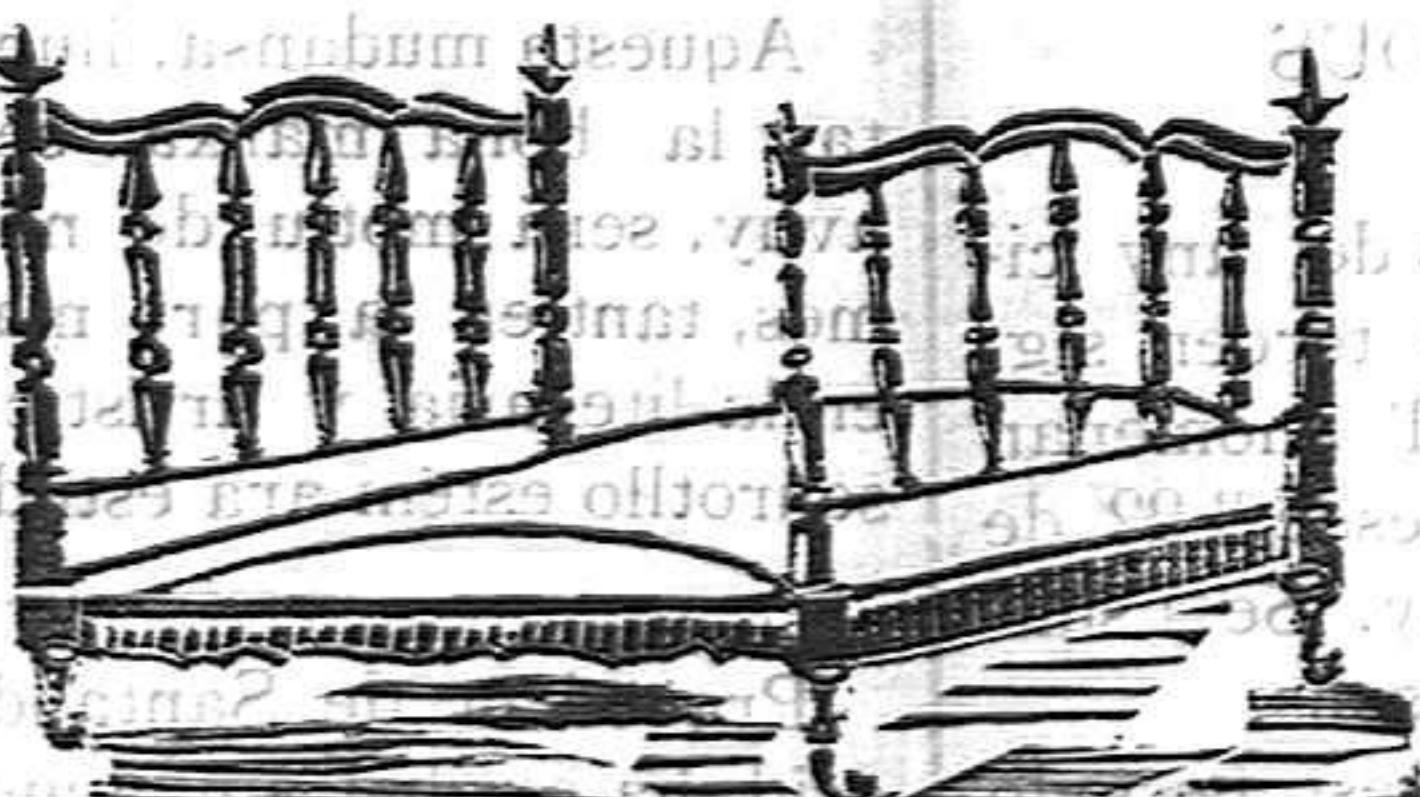
Casa fundada l' any 1842

Ebanisteria y taller de mobles de totes classes

Fills de Bonaventura Sanz.-Tortosa. Especialitat en la decoració
de salons y mobles de capritx,

Carrer de Moncada, 13.

(DEVANT DEL SEMINARI)

IMPREMPTA

DE

J. Foguet y Sales

IMPRESIONS PERA L COMERS: Factures, Cartes, Memorandums, Accions, Sobres, Prospectes, Lletres, Chèchs, Pagarés, Circulars, Notes de preus, Estats, Esquelets, Rebutos, Catàlechs, Talonaris, Volants, Modelació pera oficines, etc. Impresions ab tinta de copia.—Tituls honorifichs, Etiquetes de totas classes, Invitacions, Targetes, Participacions de casament, De naixement, De primera Missa, De Professió Religiosa, Recordatoris y tota classe de trevalis de fantasia.—Especialitat ab impresions artísticas sobre satí, paper japonés y pergami, Vinyetes modernistes y caracters gòtics del sige X y Varietat de clixés pera goigs y escapolaris, Targetes visita desde una peseta lo cent.

Plissa del Hospital, 5, TORTOSA.**ARTHUR MESTRE**

Gran surtit de Petaques, Panaygues, Pipes, Parasols, Bastons, Colls, Punys, Mitjes, Mitjons, Juguetes, Puntilles, Brodatos, Perfumeria, Acordeons, Objectes pera regalos, etc.

y tota classe d' articles pera barbers.

GRAN SURTIT DE QUARTINES JAPONESSES EN CARTO

DE TOTES MIDES Y VENTALLS

DE TOTES CLASSES, CÓRBATES, QUINCALLA, GUANTS, etc.

Carrés d' En Carbó II y 13 y Pescadors I. TORTOSA.

Llibreria fundada l' any 1818

TORTOSA

PUBLICACIONS CATALANES:

Obres de Mossen Jacint Verdaguer

» » Tomás A. Rigualt

La Santa Missa—llatí y catalá—pasta 1 peseta

Lo catalá devot—nou devocionari—pasta 1 peseta

Los set diumenges de Sant Josep—pasta 1 peseta

Doctrina cristiana—cartonet, o 50 pesetas

Catalunya i els seus pobles—pasta 1 peseta

Catalunya i els seus pobles—pasta 1 peseta